

Conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming zijn stukken die namen van leden bevatten niet op het internet te vinden. Congresstukken zijn daarom geanonimiseerd. Niet-geanonimiseerde versies kunnen door leden opgevraagd worden bij de secretaris: secretaris@perspectief.nu

Notulen Buitengewone ALV 2022

Datum: 26 maart 2022

Locatie: Digitaal

Aanwezig:

Amendementteksten zijn te vinden in de bijlagen.

1. Opening

■■■: Welkom allemaal! Fijn dat we met best een aantal mensen bij elkaar kunnen zijn om aan het politieke programma te zitten. Ik begreep op de app al wel dat er wat vragen waren over de totstandkoming van deze ALV en het politiek programma, ik stel voor dat ■■■ daar zo even wat over vertelt. ■■■ heeft zich moeten afmelden, jullie moeten het met mij doen voor de opening. We gaan er een fijne vergadering van maken. Er is een aantal amendementen ingediend, dus we kunnen ook fijn in debat met elkaar. Laten we daar ook de tijd voor nemen.

■■■ opent de vergadering met gebed.

De vergadering wordt rond 10:10 geopend.

2. Aanstellen dagvoorzitter

■■■: dan wil ik graag de dagvoorzitter aan jullie voorstellen. Wij stellen voor om ■■■ aan te stellen als dagvoorzitter. ■■■, wil jij wat over jezelf vertellen?

■■■: ik ben ■■■, 19 jaar oud, ik ben bij Perspectief actief als politiek adviseur.

■■■: is er behoefte aan stemming over de dagvoorzitter?

Dat blijkt niet het geval.

De vergadering stelt ■■■ per acclamatie aan als dagvoorzitter.

3. Vaststellen agenda

■■■: ik deel mijn scherm even met jullie om de agenda te laten zien. Zijn daar nog opmerkingen over?

■■■: ik wilde nog een agendapunt toevoegen, want ik heb nog een mededeling namens het bestuur.

■■■: die heb ik toegevoegd na het vaststellen van de notulen.

■■■: dan is de agenda vastgesteld.

4. Aanstellen stemcommissie

De vergadering stelt ■■■■, ■■■■ en ■■■■ als leden van de stemcommissie.

5. Vaststellen notulen

■■■■: ik wil via u, voorzitter, de secretaris bedanken voor zijn werk. Ik kan het altijd nog proberen: ik kom nu de reep chocola opeisen, of stond die er niet in?

■■■■: nee, jammer ■■■■, jammer. Misschien wat anders. Maar wat dan? En waar? Hè?

■■■■: dank aan de secretaris voor het notuleren. Ik vraag me af, waarom krijgen we de notulen geanonimiseerd, en wat wordt precies geanonimiseerd? Op een bepaalde plek was wel te achterhalen wie iets gezegd zou hebben.

■■■■: van de aanwezigen en mensen die spreken zijn de namen te vinden in de notulen. Als op hun namen gegoogeld wordt is dus te achterhalen van welke partij zij lid zijn en dat is in strijd met de AVG. Om extra voorzichtig te zijn, zijn ook voornamen weggehaald. Het is niet erg als wel te achterhalen is wie iets gezegd heeft, en het zou ook kunnen dat ik per ongeluk ergens een naam heb laten staan. Dat is dan geen ramp, want de notulen worden weer verwijderd van de website.

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

6. Mededelingen uit het bestuur

■■■■: zoals aangegeven in mijn jaarplan is het bestuur dit jaar in gesprek met leden over waar we naar toe willen op het gebied van Europese relaties. Dat gesprek duurt al een paar jaar. Corona heeft het iets vertraagd. Op het najaarscongres in oktober hebben we al wat input verzameld van leden. Dat was nuttig en verhelderend. Daarna konden we weer nieuwe stappen zetten. Er is nu een adviesgroep ingesteld, die op de Focusdag op basis van wensen van leden met een advies komt over waar we ons aan kunnen sluiten, naast ECPYouth. In de nieuwsbrief houden we jullie op de hoogte van vorderingen en wanneer er weer ruimte is om input te delen.

7. Politiek programma

■■■■: dan het grote punt van vandaag, het politiek programma. Er zijn maar liefst zestien amendementen binnengekomen, dus we hebben lekker wat te doen. Bij elk amendement komt eerst de indiener aan de beurt, dan is er gelegenheid voor vragen, daarna is het bestuur aan het woord en tot slotte de indiener weer. Als er verhelderende vragen nodig zijn, doorlopen we dat rondje nog een keer.

■■■■: ik heb een beetje een ordevoorstel, want volgens mij bespreken we het programma zelf niet. Gaan we nu direct door naar de behandeling van de amendementen? Ik zou eigenlijk ook wel eerst een toelichting op het programma willen horen.

■■■■: we hadden het eigenlijk andersom gepland, ik kijk even met een schuin oog naar de secretaris.

■■■■: ik was je al aan het chatten tussendoor, het is inderdaad de bedoeling om eerst het programma te behandelen, er nog niet over te stemmen, dan de amendementen te behandelen, daar ook over te stemmen, en dan over het programma te stemmen.

■■■■: oké, bedankt. Dan is het woord nog even aan ■■■■.

■■■: volgens mij zijn er nog wat amendementen ingetrokken, heeft u dat doorgekregen of zal ik de nummers even noemen?

■■■: bedankt voor je vraag, ik heb dat inderdaad doorgekregen, het gaat om 7, 9 en 14. Als die aan de beurt zijn zal ik het nog even benoemen. Dan is er ruimte voor toelichting op het programma als geheel. Het woord is aan het bestuurslid politiek.

a. Bespreking politiek programma

■■■: het programma wat hier voorligt is met name uit de grond gestampt door een aantal betrokken leden en vanuit het bestuur door het bestuurslid internationaal en door mij. Dit is het resultaat. Ik meen dat het rond december in tekstuele vorm is afgerond, daarna zijn we na gaan denken over de procedure. Daarom dat we op deze datum het programma kunnen behandelen.

Het gesprek over dit programma bestaat al zo lang als ik in het bestuur zit, dan hebben we het over de zomer van 2020, misschien al wel langer. Het idee was altijd dat het goed is om een document te hebben waarin je ongeveer de standpunten voor de lange termijn opgesteld hebt, dan wel ook standpunten waarmee je op urgente en belangrijke actualiteit kunt reageren, en een document waarmee leden gemakkelijk de koers van Perspectief kunnen bepalen. Dat is ook het primaire uitgangspunt van het huidige document. Daar kwam nog bij dat naarmate het aantal inhoudelijke groepen bij Perspectief groeide, er meer behoefte was aan houvast qua standpunten.

Met dit conceptdocument blijft die vaagheid nog enigszins, want we hebben geprobeerd om de controversiële vraagstukken nog niet aan te raken en wat dat betreft voor een saai eerste document te gaan, om een basis te hebben. Dat is ook de insteek van deze buitengewone ALV. Er is een commissie geweest die aan het programma gewerkt heeft, maar je merkte wel dat uiteindelijk de tekst geschreven zou moeten worden door verschillende werkgroepen die daar eigenlijk nog niet klaar voor waren en af en toe wel druk voelde om direct kwaliteit te leveren terwijl men nog niet lang actief was voor Perspectief en niet altijd kon overzien wat er in de tekst moest staan. Overigens is dat in de internationale portefeuille wel iets anders gegaan, maar dat zal het Bestuurslid Internationaal nog wel toelichten.

Ik heb uiteindelijk besloten zelf de standpunten die Perspectief kenmerken en breed gedragen worden een tekst geschreven. Over die tekst stemmen we, en dan is er een basis om de komende congressen te amenderen. Amenderen is belangrijker dan creëren. Ik heb er het volste vertrouwen in dat dit een aanzet zal zijn voor de vereniging om met de eigen koers bezig te zijn en blijven.

Hoewel ik denk dat de standpunten die nu beschreven zijn weinig discussies opleveren, mag die discussie natuurlijk wel ontstaan. We hopen dat vanaf de volgende ALV, de Focusdag, het helemaal losgaat en er allerlei creatieve punten worden ingediend en er een felle partijdiscussie ontstaat.

■■■: ik heb eigenlijk weinig om daar aan toe te voegen, ■■■ heeft het goed uitgelegd. Bij het internationale deel is het iets anders gegaan in de zin dat we echt met een groep van vijf à tien mensen hier aan hebben gewerkt. We hebben aan de hand van discussie de standpunten opgeschreven. Toch denk ik niet dat er heel controversiële zaken in staan. Zoals ■■■ al aangaf hebben we gefocust op een redelijk saai programma om vanaf een volgende keer echt los te gaan. Er is genoeg ruimte om te discussiëren en toe te voegen.

■■■: dan is er nu gelegenheid om vragen te stellen. Het woord is eerst aan ■■■.

■■■: ik wou beginnen bij zorg. Ik zie heel veel mooie punten, maar ik kom de jeugdzorg nergens tegen terwijl we daar als PerspectieF wel een mening over hebben. Wordt dat nog toegevoegd of is het te controversieel?

Dan over Europa: ik vraag me af of er een mening van PerspectieF is over het opkopen van obligaties door de Europese Centrale Bank.

Over het depositostelsel heb ik geleerd dat dit al geregeld is, dus ik weet niet wat daar precies mee bedoeld wordt.

■■■: ik heb een ordevoorstel, want het werkt meestal niet zo goed om in één keer een hele rits vragen te doen en dan de beantwoording in één keer, dus ik stel voor om vraag en antwoord direct achter elkaar te doen.

■■■: daar ben ik het wel mee eens, dus dan stel ik voor om nu eerst de vragen van ■■■ te beantwoorden.

■■■: wat jeugdzorg betreft, dat is een typisch voorbeeld dat dit document nog niet af is. Er ligt een basis dat leden kunnen uitbreiden. Het bestuur kan zelf in de toekomst ook met bestuursvoorstellen komen. Je hebt ruimte om voorstellen in te dienen, die ruimte is er in principe zelfs nu. Maar zoals gecommuniceerd hopen we dat iedereen mee wil gaan in het idee om spannende discussies later te voeren. Je andere vragen moet ■■■ even beantwoorden.

■■■: de eurobonds hebben we nu nog even in het midden gelaten. Dat is dus echt iets waar leden amendementen over in kunnen dienen en waar dan discussie over mogelijk is, want daar wordt wel verschillend over gedacht.

Ik ben even aan het denken hoe het ook al weer zat met het depositostelsel, het kan zijn dat er ergens een foutje is ingeslopen. Daarvoor zijn amendementen altijd fijn. Is het goed als ik daar zo meteen even op terugkom? Ik neem mijn aantekeningen even door.

■■■: dat is prima.

■■■: dan was het volgende handje van ■■■.

■■■: ik weet niet of ■■■ deze vraag nu wilt beantwoorden of er later op terug wil komen. De bedoeling was dat dit een makkelijk door te stemmen politiek programma zou zijn en dat we dan later los zouden kunnen gaan met amendementen. Nu zijn er toch veel amendementen ingediend. Was het niet beter geweest om het hele programma tijdens de Focusdag te behandelen zodat meer leden er over mee zouden kunnen praten?

■■■: vooropgesteld kan ik niemand een strobreed in de weg liggen om een amendement in te dienen, dat hebben we ook niet gedaan. We hebben alleen uitgelegd wat een beetje de gedachtegang is en hopen dat mensen daar zo veel mogelijk in mee wilden denken. Eén ding had daarin wel beter gekund; op de site lijkt het alsof ieder amendement ontmoedigd wordt, dat was niet helemaal de bedoeling, we wilden eigenlijk het liefst vragen of mensen hun amendementen met extra tekst willen uitstellen voor de volgende ALV. Voor amendementen met aanpassingen van de tekst die er nu ligt is dit wel bij uitstek het moment. Verder denk ik dat het belangrijk is om het document zo snel mogelijk in te stemmen omdat ik merk dat werkgroepen er veel aan hebben qua houvast. Ook richting het amenderen in de toekomst ligt er nu een sjabloon, een vorm, op basis waarvan je zelf een tekst kunt schrijven. Daarom wilden we het programma graag snel in stemming brengen. Als ik naar de amendementen kijk die binnen zijn gekomen, dat waren eigenlijk ook allemaal opmerkingen over de tekst die nu voorligt, dus wat dat betreft is men wel bij de gedachtelij

gebleven die wij hadden uitgestippeld. De procedure laat nog toe om ook op dit moment nog amendementen in te dienen.

■■■: helder, ik zie uit naar een mooi vervolg van vandaag op de Focusdag.

■■■: bedankt voor de toelichting op het programma en dank aan het bestuur. Het programma beschrijft denk ik heel veel punten waar PerspectieF al jaren achter staat, die nu eindelijk op papier staan. Ik zag wel dat er nog veel zaken ongelukkig verwoord waren of dat er spelfouten in staan. Wel de oproep aan het bestuur dus om ook nog even goed te kijken naar de tekst, en ook of visie en beleid steeds overeenkomsten. Daarnaast had ik zelf het idee om geen amendementen in te dienen omdat ik dacht dat dat niet kon, maar dat kan blijkbaar weer wel maar toch soort van niet, we zullen er in elk geval op de Focusdag nog over praten. Eén van mijn vragen was wat de reden is dat we hier twee keer over stemmen.

■■■: ik snap de vraag niet helemaal, wat bedoel je met twee keer stemmen?

■■■: dat we er nu over stemmen en dan volgens mij bij de Focusdag weer. Of stemmen we het gelijk in en kunnen we alleen aanpassingen doen op de Focusdag?

■■■: het is dus een levend document. Dus elke ALV kan het aangepast worden. Niet alleen op de Focusdag, maar op de eeuwigheid der tijden. Voel je dus altijd vrij om iets aan te passen.

■■■: vandaag wordt het stuk dus ingestemd en later kunnen we alleen nog amenderen.

■■■: ik ben aan het nadenken wat ik dan met andere vragen doe. Want als dit document ook gepubliceerd wordt, daar ga ik dan vanuit, dan betwijfel ik hoe representatief het is, omdat ik denk dat er ook heel veel nog aan gewerkt moet worden, omdat er dingen in staan die nu niet helemaal passen binnen wat PerspectieF nu uitdraagt. Ik ben benieuwd hoe het bestuur dat ziet.

■■■: mijn inschatting is anders geweest, maar daarom ligt hij ook voor aan de leden. Ik denk dat er procedureel geen problemen zijn, omdat het document steeds aangepast kan worden. In die zin heeft ook deze ALV niet een zwaardere status o.i.d. Als je echt *red flags* ziet, dingen die er absoluut niet in moeten komen, dan kun je nog een amendement indienen. Verder hoor ik nu dus graag of de leden kunnen leven met dit document.

■■■: bedankt, ik denk dat ik dan een reeks amendementen ga indienen op de Focusdag.

■■■: als je op de Focusdag een voorstel wilt indienen om het politiek programma te wijzigen, dan gaat het een resolutie heten. Een amendement heeft altijd betrekking op een stuk waar sowieso over gestemd gaat worden, dat geldt voor het politiek programma niet omdat dat er al is.

■■■: ik zou nog even reageren op de vraag van ■■■. Het idee van waarom dat depositogarantiestelsel genoemd is, is dat dat eigenlijk hoort bij een bankenunie, maar de bankenunie is nog niet voltooid. Er is al wel een vorm van een depositogarantiestelsel inderdaad, het is meer dat we bijvoorbeeld ook de Euro aanhalen. Die is ook gebruikt als een breekijzer om bepaalde integratie te forceren. De volgorde van zaken is belangrijk, dat is een beetje waarom we dat hebben aangehaald.

■■■: dan gaan we door naar de behandeling van de amendementen. Zeven, negen en veertien zijn dus ingetrokken, die behandelen we niet. Laten we beginnen met amendement 1. De indiener is eerst aan het woord om het amendement toe te lichten.

b. Bespreking amendement 1

■■■: zoals hier in de toelichting al staat is mijn idee dat de originele tekst neigt naar maakbaarheidsdenken met termen als 'elke vorm' en 'verhinderen'. Hoeveel hebben wij precies als mens in de macht als het gaat om de natuur? Ik zou de tekst iets willen afzwakken zodat we realistisch blijven maar wel onze ambities te houden om klimaatschade tegen te houden. Wat we kunnen doen, moeten we doen, maar er is ook maar zoveel wat mogelijk is.

■■■: zijn er vragen?

■■■: ik merkte op dat het gaat om schade die al veroorzaakt is, tenminste, dat staat nu in de tekst, om die schade te verhinderen dan wel tegen te gaan. Dat lijkt mij een contradictie, dat je iets wat al gebeurd is probeert tegen te gaan. Gaat dit dan om een ander soort klimaatschade, namelijk schade die terug te draaien is? Gaat het dan in plaats van 'tegen gaan' eigenlijk om terugdraaien?

■■■: dat is een goed punt dat je aanstipt, daar had ik ook nog niet naar gekeken. Volgens mij stond in de originele tekst om alle al veroorzaakte schade te verhinderen, terwijl nu wij er van maken om de nu veroorzaakte schade tegen te gaan. Wij impliceren meer wat er in de toekomst kan gebeuren, dat we dat willen tegengaan. Dus ik zou ook zeggen dat het binnen die context ook gaat over de huidige schade wat al is veroorzaakt.

■■■: ik heb een klein foutje gemaakt, hier stond al preadvies overnemen bij van het bestuur. We hadden eigenlijk in gedachte om die amendementen er doorheen te jassen zonder bespreking. Is er behoefte aan verdere bespreking van dit amendement, kunnen we het per acclamatie aannemen?

Amendement 1 wordt met algemene stemmen aangenomen.

c. Bespreking amendement 2

■■■: dan gaan we naar het tweede amendement. Het preadvies is hier weer overnemen. Is er behoefte aan stemming?

Amendement 2 wordt met algemene stemmen aangenomen.

d. Bespreking amendement 3

■■■: door naar amendement 3. Hier is het preadvies ontraden, dus deze gaan we wel wat uitgebreider behandelen. Het woord is eerst aan de indieners.

■■■: bedankt. We zijn het deels oneens. We moeten het klimaat aanpakken maar deze zin ziet er wat vreemd uit, de economie aanpassen. In plaats van alarmerend moeten we ambitieus en nuchter zijn, dus we willen de toon van deze zin aanpassen.

■■■: zijn er vragen naar? Zo niet, dan is het bestuur aan het woord.

■■■: we zien als bestuur niet echt wat er nou wezenlijk aangepast wordt via dit amendement, dus dan zien we ook niet echt de noodzaak om het aan te passen. Het is wel een afzwakking van de intentie die er staat, en daar zijn we overtuigd op tegen. We zitten in een vrij alarmistische fase, dat dragen we als Perspectief ook al jaren uit. De indiener wil er nuchter en ambitieus mee omspringen. Ambitieuw zeker, maar als het crisis is, is het crisis.

■■■: zeggen dat het crisis is, is nog weinig doen. We kunnen ook aan het werk gaan zonder per se 'crisis, crisis, crisis' te roepen. Het gaat wat mij betreft vooral om de toon, en een klein beetje ook om de inhoud.

■■■: nogmaals, ik denk dat je het moet benoemen als het een crisis is. Je houdt jezelf voor het lapje als je dat niet doet. De Perspectief-lijn is ook altijd geweest dat we wel degelijk in een crisis zitten. Daarom ontraden wij het amendement.

■■■: laten we gaan stemmen.

■■■: zal ik daar even een toelichting op geven? We gaan stemmen met handopsteken, dat kan door je eigen hand voor de camera te houden of door een digitaal handje op te steken. Ikzelf en de leden van de stemcommissie tellen dan, en we kijken na de stemmen direct even of we dezelfde aantallen hebben geteld.

Er is een aantal machtigingen binnengekomen. ■■■ is gemachtigd door ■■■ ■■■, dus zijn stem dient twee keer geteld te worden. ■■■ is gemachtigd door ■■■ en ■■■, haar stem dient dus drie keer geteld te worden. Het is niet mogelijk voor mensen die gemachtigd zijn om gespreid te stemmen.

■■■: ik had eigenlijk de voorkeur voor anoniem stemmen, in plaats van met handopsteking. Ik zat eigenlijk even in de statuten te kijken of dat mogelijk is. Zo niet, dan hoor ik dat graag.

■■■: euhm, dat is een goede vraag. Ik geloof niet dat onze statuten ruimte bieden om dat aan te vragen, maar ik weet niet hoe de rest van de leden er tegenover staat. We hebben er nu voor gekozen om geen stemprogramma te gebruiken omdat we niet over personen stemmen.

■■■: ik zie zojuist ook in de statuten dat er over zaken doorgaans met handopsteken wordt gestemd. Als er geen meerderheid is voor schriftelijk stemmen, dan houdt het op.

■■■: dan stel ik voor dat we overgaan tot stemming.

■■■: je kunt dan voorstemmen, tegenstemmen of blanco stemmen. Als je niet stemt, onthoud je je van stemmen. Dat heeft hetzelfde effect als blanco stemmen, maar als je blanco stemt, wordt dat geregistreerd in de notulen.

Uitslag stemming: amendement 3	
Optie	Aantal stemmen
Voor	10
Tegen	5
Blanco	0

Amendement 3 is aangenomen.

e. Bespreking amendement 4

■■■: dan gaan we over naar het volgende amendement. Dat heeft preadvies overnemen. Is er behoefte aan stemming?

Amendement 4 wordt met algemene stemmen aangenomen.

f. Bespreking amendement 5

■■■: dan gaan we door naar amendement 5. De indiener krijgt eerst het woord.

■: ik ben het er mee eens dat de bus in de landelijke gebieden, dat wil zeggen buiten de randstad, een belangrijke rol moet innemen. Maar ik vind het eigenlijk een beetje een naïeve gedachte dat als er meer buslijnen zijn en ze vaker in het uur rijden, het OV-probleem dan is opgelost. Juist in die gebieden is er vaak sprake van halflege of lege bussen. Dat is zonde van de brandstof. Ik ben niet zo optimistisch dat daar snel verandering inkomt. Daarom zou ik ook graag inzetten op innovatieve bussystemen die daadwerkelijk aansluiten op de vraag. Vandaar dit amendement.

■: ik heb dit amendement over het hoofd gezien, maar ik vind het wel interessant. Ik woon zelf in zo'n regio en bemoei me daar weleens met de politiek. Hoe het in onze regio werkt, ik woon in Zeeland, is dat we heel erg bezig zijn met het bedenken van alternatieve systemen. Door het kleinschalig en bottom-up te organiseren blijft het ook betaalbaar. Ik durf zelfs te stellen dat wij het vervoer aan het verbeteren te zijn door het kleinschaliger en met nieuwe vormen te organiseren. Ik had dit amendement zeker willen ondertekenen.

■: het is mij een beetje onduidelijk waar nu precies op bedoeld wordt. Gaat het bij innovatieve bussystemen om flexibele aanrijtijden? Andere brandstof? Het is mij nog wat vaag.

■: in Zeeland heb je bijvoorbeeld een belbus met dezelfde tarieven en frequentie als een normale bus. Andere provincies hebben misschien weer andere invullingen aan alternatieve systemen. Daar heb je denk ik meer aan dan een lege bus te laten rijden.

■: ik heb niet per se een vraag over het amendement, maar mogen wij hier ook over het amendement debatteren of is het echt een vraag- antwoord idee?

■: je kunt er ook voor kiezen om een stemverklaring af te geven vlak voor het stemmen, als je anderen van jouw standpunt op de hoogte wilt brengen.

■: het preadvies is oordeel congres, dus u heeft alle ruimte om een eigen oordeel te vellen. Er is al een en ander ingebracht vóór dit amendement. Een argument tegen kan zijn dat de huidige tekst wel een concreter idee geeft. Bovendien lijken we ons wel op andere termijnen te richten. De huidige tekst is gericht op middellange of lange termijn, waarbij we in gebieden echt een verschuiving van mobiliteit willen. We willen aan alle kanten stimuleren dat de auto vaker blijft staan. Voor jongeren betekent dat dat er 's avonds ook bussen moeten rijden, als ze een keertje uit willen. In de regio's waar we het nu over hebben is dat volgens mij niet het geval. Nogmaals, oordeel congres, ik ben benieuwd wat er uit komt.

■: dan gaan we over tot stemming van amendement 5.

Uitslag stemming: amendement 5	
Optie	Aantal stemmen
Voor	12
Tegen	3
Blanco	0

Amendement 5 is aangenomen.

g. Bespreking amendement 6

■: dit amendement is ingediend door de leden ■■■ en ■■■. Het woord is aan ■■■.

■: bedankt voor het woord. Gezond en bewust leven willen wij van harte aanmoedigen. Daarom is het goed als die keuze toegankelijk wordt voor mensen die het minder breed hebben en met de inflatie twee keer moeten nadenken voordat ze iets kopen. Het is bijvoorbeeld zo dat als we in de

supermarkt lopen, fastfood veel goedkoper is dan groente en fruit. Het lijkt mij een goed idee als goede en gezonde producten en klimaatvriendelijk zijn onder een speciaal klimaatlaagtariet van 6% komen te vallen.

■■■■: is er nagedacht over dit specifieke percentage? Vergeleken met normale voedselconsumptie is het verschil klein pils.

■■■■: dit amendement was ontstaan omdat ik ergens anders in de amendementen las dat we klimaatmaatregelen meer bottom-up moeten organiseren. Maar dan moet je ook met een voorstel komen hoe he het bottom-up kunt organiseren. 6% was vroeger het lage BTW-tarief, daar komt hij vandaan. Maar ik kan me voorstellen dat je zegt dat we er bijvoorbeeld 0 van zouden moeten maken.

■■■■: bij fiscaal beleid staat al de mogelijkheid van een percentage van 0% genoemd voor groente en fruit, dus dan heb ik het gevoel dat we onszelf tegen gaan spreken.

■■■■: dat heb ik niet gelezen. Wat mij betreft zou het beide kanten op gaan, ofwel 6% ofwel 0%. Eventueel kunnen we daar op de Focusdag nog wel een wijziging in gooien.

■■■■: maar wil je dan het fiscaal beleid naar 6%? Of pas je je eigen amendement aan naar 0%? Het is een beetje gek om beide te zeggen in een document.

■■■■: ik kan me best wel voorstellen dat we dat nog even aanpassen, maar ik ben niet de indiener.

■■■■: daar ben ik het mee eens.

■■■■: dan is het tijd voor de toelichting van het bestuur.

■■■■: overigens zou dat onderscheid wel kunnen, want klimaatvriendelijke producten gaan verder dan alleen groente en fruit, maar het zou het inderdaad nog ingewikkelder maken.

Dit amendement staat ook op oordeel congres. Wij onderschrijven dat je een methode moet zoeken waarin de klimaatvriendelijke keuze fiscaal aantrekkelijk wordt. In het ChristenUnie-verkiezingsprogramma staan gelijksoortige maatregelen. Maar het is wel weer een nieuw fiscaal systeem, in een tijdperk waarin de belasting al niets aankan. Groente en fruit op 0% BTW zetten is al moeilijk qua definitie, want wat valt daar dan onder? Het is niet onmogelijk, maar klimaatvriendelijke producten zijn wel nog complexer te onderscheiden. Je moet goed uitkijken wat je jezelf op de hals haalt, en heel duidelijk hebben wat voor producten je dan bedoelt.

■■■■: we gaan stemmen.

Uitslag stemming: amendement 6	
Optie	Aantal stemmen
Voor	11
Tegen	4
Blanco	0

Amendement 6 in aangenomen.

h. Bespreking amendement 7

■■■■: dit amendement is ingetrokken door de indiener.

i. Bespreking amendement 8

■■■■: dit amendement is van de leden ■■■■, ■■■■ en ■■■■. Ik geef het woord aan ■■■■.

■: gekochte huizen zijn deel van het vermogen van mensen. Hierop belasting heffen betekent dat mensen die een huis willen kopen of hebben kunnen kopen naar mijn idee op die keuze afgerekend worden. Mijn aanname bij het lezen van de originele tekst was dat de schrijvers vooral doelden op de bovenklasse huizen, dus mensen die geld hebben om af te dragen. Dan ben ik het er mee eens, maar dan moet het wel duidelijker genoemd worden. Op het moment dat je zegt dat huizen vermogen zijn, punt, dan reken je starters en de middenklasse ook af op hun keuze. Dat vind ik onrechtvaardig. Als we het willen hebben over de bovenklasse een eerlijke prijs te laten betalen, dan lijkt €1 miljoen mij een goed begin. Ik sta er voor open om dat nog aan te passen als dat te hoog is.

■: er zijn geen vragen. Het woord is aan het bestuur.

■: hij staat op ontraden, en dat komt omdat we als bestuur bij het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie zijn gebleven. Daarin zijn dezelfde punten opgenomen als in ons preadvies naar voren komt. Er is natuurlijk sowieso discussie te voeren over tot welke prijs een huis in de middenklasse valt. Ik vind €1 miljoen vrij hoog. Dat zou fors omlaag moeten. Maar het lijkt me überhaupt niet het juiste remedie. Het gaat er niet om de drempel voor de waarde van een woning omhoog of omlaag te duwen, maar je kan veel beter gebruik maken van een vrijstelling van de vermogensheffing, dat staat ook in het verkiezingsprogramma en dat is ook de lijn die wij voorstellen. Het lijkt me goed dat er belasting wordt geheven over het rendement van een woning.

■: ik snap het punt dat ■ maakt, maar ik denk dat het alsnog duidelijker moet zijn in de originele tekst. Ik mis nu vooral richting, er wordt behoorlijk veel ruimte overgelaten.

■: we gaan over tot stemming.

Uitslag stemming: amendement 8	
Optie	Aantal stemmen
Voor	6
Tegen	8
Blanco	0

Amendement 8 is verworpen.

j. Bespreking amendement 9

■: amendement 9 is ingetrokken door de indiener.

k. Bespreking amendement 10

■: amendement 10 heeft preadvies overnemen. Kunnen we die zo aannemen?

■: misschien kunnen de ondertekenaar even kort toelichten wat op dit moment de maximumstraffen zijn, en waar dat dan naartoe moet.

■: ik heb het strafrecht even niet voor me. Het gaat ons er ook om dat de ruimte waarbinnen een rechter de straf op kan leggen wordt opgerekt door hogere maximumstraffen in te voeren, in plaats van alle straffen per definitie te verhogen zoals de huidige tekst voorstelt.

■: ik ben het eens met het idee om maximumstraffen te benoemen in plaats van straffen algemeen. Maar in het amendement wordt de zinssnede 'voor zware drugscriminaliteit' weggelaten, dat wordt niet toegelicht. Waarom is dat?

■: dat is niet de bedoeling van de indieners. We willen alleen straffen vervangen voor maximumstraffen.

■: is er behoefte aan stemming?

Amendement 10 wordt met algemene stemmen aangenomen.

l. Bespreking amendement 11

■: het woord is aan de indiener.

■: extremisme komt voor in allerlei geloofs- en ideologische overtuigingen en aan beide kanten van het politieke spectrum. Vanuit al die verschillende hoeken zijn al incidenten geweest. We moeten er niet voor schuwen om dat op die manier te benoemen. Vandaar dit amendement.

■: er zijn geen vragen, het woord is aan het bestuur.

■: wij ontraden dit amendement, omdat het uitmaakt in welk rijtje je bepaalde concepten en termen noemt. Door ze in een adem te noemen, doe je alsof de dreiging uit deze hoeken even groot is. Dit is gewoon niet het geval. Er worden wat anekdotes aangehaald, maar in links-extremistische hoek is het daar ook bij gebleven. De NCTV heeft dat uitgebreid onderzocht, en zij noemen ook alleen jihadisme en rechtsextremisme in hun dreigingsanalyse. Dat is ook in de lijn van Perspectief de voorbije jaren. We hebben bij het verkiezingsprogramma een aantal amendementen ingediend die raken aan dit onderwerp, waarbij we duidelijk onderscheid willen maken tussen jihadisme en rechtsextremisme aan de ene kant, en linksextremisme aan de andere kant.

■: in het amendement bestaat nog steeds ruimte voor de verschillende gradaties en dreiging vanuit extremisme. Ik wil in een amendement op de Focusdag gerust nog die gradaties aanbrengen, maar voor nu denk ik dat het goed is om ze allemaal te noemen.

■: ik stel voor om over te gaan op stemming.

Uitslag stemming: amendement 11	
Optie	Aantal stemmen
Voor	7
Tegen	4
Blanco	3

Amendement 11 is aangenomen

m. Bespreking amendement 12

■: in de originele tekst was naar mijn idee de implicatie dat we vooral meer vrouwen op de werkvloer willen. Daar ben ik niet op tegen, maar ik mis wel de ruimte voor de keuze om ook gewoon thuis te blijven en voor de kinderen te zorgen. We zijn als Perspectief voor gelijke rechten en kansen op de werkvloer, maar ik vind het ook goed om voor gelijke aanrechten te zijn, en dat we dus de keuze laten voor ouders om thuis te blijven om voor de kinderen te zorgen en dat niet minder aanmoedigen dan de keuze om te gaan werken en carrière te maken.

■: in de toelichting staat dat er niets benoemd wordt over bewust huisvrouw of huisman, maar er staat wel betaald ouderschapsverlof. En in de oorspronkelijke tekst staat ook al dat men gewoon mag kiezen. Ik snap die opmerking dus niet.

■■■: naar mijn idee komt dat minder expliciet naar voren. Naar mijn idee was meer de implicatie wat we meer mensen op de werkvloer willen, maar je maakt inderdaad een terecht punt.

■■■: in aanvulling op wat ■■■ zei: verlof is tijdelijk, maar op de lange termijn kiezen om niet te werken wordt momenteel fiscaal enorm ontmoedigd. Daarom willen wij een gelijk speelveld voor alle keuzes.

■■■: het woord is aan het bestuur.

■■■: ik moet eerlijk zeggen dat ik in dit geval echt moeite heb om de redenering van de indieners te volgen. Dat heeft sterk te maken met wat ■■■ ook noemt, want als je naar de originele tekst zie je, met wat platslaan, een progressief punt en een conservatief punt, en het bestaat uit een algemene notie en één concrete invulling daarvan. De eerste zin gaat erover dat we regelingen willen waarbij de keuzevrijheid vergroot wordt. De tweede zin geeft een concreet voorbeeld van hoe je dat kunt verbeteren. Daar staat aan het slot expliciet dat partners zelf moeten kunnen kiezen hoe ze het verdelen. Ik volg dus niet de redenering dat we met deze tekst partners één richting in zouden duwen. Ik denk dat we nu echt een goede harmonie hebben gevonden van de progressieve en conservatieve lijn die we willen bewaren. Vandaar ontraden.

■■■: ■■■ maakt ook een punt dat er in de originele tekst inderdaad wel staat dat partners de uren zelf kunnen verdelen. Nogmaals is de keuze wel breder dan uren verdelen in betaald ouderschapsverlof. Er moet ook ruimte voor zijn als iemand volledig thuis wil blijven. Dat zie ik niet in de originele tekst terugkomen, en wel in de wijziging die ik wil doorvoeren.

■■■: dit is een punt dat dan eigenlijk over iets anders gaat, maar het raakt hier wel aan. Ik vind het bewonderenswaardig om ernaar te streven dat bijvoorbeeld eenverdienerschap fiscaal even gunstig is als een tweeverdienerschap, maar als je gewoon kijkt naar het feit dat we grote arbeidstekorten hebben en ook in sectoren waar voornamelijk vrouwen werken, vind ik het in dat licht onverstandig om het fiscaal even gunstig te maken om een eenverdienerschap te hebben vergeleken met een tweeverdienerschap.

■■■: de indiener wil eigenlijk gewoon een ander punt toevoegen, volgens mij. Ik zou aanraden om daar dan een ander amendement voor in te dienen, want je gaat nu een ander punt wat je wel onderschrijft helemaal vervangen en dat lijkt mij onverstandig.

■■■: dat is wel een terecht punt, dan zou ik hem wel willen uitstellen tot de Focusdag om hem nog iets verder uit te werken, dan trek ik hem nu in.

■■■: duidelijk, dan is amendement 12 bij deze ingetrokken en gaan wij verder naar amendement 13, weer van ■■■.

n. Bespreking amendement 13

■■■: ik ben het ermee eens dat jongeren op een gezonde en goede manier op school in aanraking moeten komen met lhbt-identiteit, met als uitgangspunt feitelijke kennis, respect en veiligheid. Echter laat de originele tekst naar mijn idee ruimte over om voorlichting al op basisscholen te geven en dat lijkt mij niet wenselijk, omdat kinderen op die leeftijd niet in staat zijn om feit en fabel van elkaar te onderscheiden. Ze hebben een onderontwikkeld kritisch denkvermogen en kunnen nauwelijks dingen filteren. Ik zou graag kinderen willen beschermen voor Amerikaanse taferelen zoals je die nu op social media voorbij ziet komen. Laten we de middelbare school aanwijzen als eerste plek waar deze voorlichting wordt gegeven.

■: in het amendement wordt specifiek bepleit dat bijzondere scholen er hun opvattingen over mogen nalaten, maar waarom is die ruimte er dan niet voor regulier onderwijs? Zij moeten ook kunnen vertellen dat er verschillende levensbeschouwingen zijn die er een bepaalde kijk op hebben.

■: op bijzondere scholen, bijvoorbeeld op reformatorische scholen, zijn ze terughoudender op dit onderwerp en hebben ze hun eigen manier om er over te vertellen. Ik wil voor hen de ruimte open laten binnen hun eigen ruimte. Ik vind dat ze voorlichting op hun eigen manier moeten kunnen doen.

■: is de vraag hiermee beantwoord?

■: tot op zeker hoogte. Ik vind het raar dat alleen bijzonder onderwijs wordt toegevoegd. Ik begrijp dat zij ook de ruimte moeten hebben, maar dat geldt toch algemeen.

■: mijn vraag aan de indiener is of zij zich er wel bewust van is dat kinderen ook op basisschoollleeftijd al zeker komen te worstelen met vragen rondom seksualiteit, gender, aanrakingen die zij wel of niet fijn vinden, en dat het dan heel kort door de bocht is om dat dan maar aan thuis te laten of pas op de middelbare school aan te kaarten. Het kan juist een enorme toevoeging zijn dat op de basisschool er wel aandacht aan wordt besteed, waar dat thuis niet of op een slechte manier wordt gedaan.

■: naar mijn idee krijgen op de basisschool al gepaste voorlichting over dat ze het niet acceptabel hoeven te vinden als zij op bepaalde plekken worden aangeraakt, dus dat heb je al wel. Waar het hier om gaat is wat we ook zien op twitter, onder andere met COC, dat er niet enkel de feiten worden verteld, maar ook een ideologische achtergrond. Daarvoor is het te vroeg. Het is goed dat kinderen weten dat er ook mensen zijn die op andere geslachten vallen, of dat er kinderen zijn die anders zijn, maar die kinderen hebben onvoldoende filter om daar goed onderscheid in te kunnen maken.

■: begrijp ik dan goed dat de indiener de ideologie volledig uit het onderwijs wil halen, en wil pretenderen dat het ene wel ideologie is, namelijk met kinderen praten over genderidentiteit, en dat daarover zwijgen niet voortkomt uit ideologie?

■: ja en nee. Feitelijke kennis die wetenschappelijk onderbouwd is, is bijvoorbeeld andere geaardheden en genderdysforie, maar als het gaat over ideologie, wat daarin terugkomt is dat bijvoorbeeld het biologische component losstaat van de ziel. Dat zijn aspecten waarvan ik zeg dat het te vroeg is.

■: als ik het goed hoor, zeg je dat dat iets levensbeschouwelijks is en dat je dat liever niet wil. Maar ik dacht dat wij juist voor vrijheid van onderwijs waren, en dat we juist levensbeschouwelijke identiteit van scholen willen beschermen en waarborgen. Dit gevolg daarvan moet je dan juist willen beschermen. Ik denk dat je hiermee jezelf uiteindelijk in de vingers snijdt.

■: ik zie daar wel verschil tussen. Levensbeschouwing is deel van je opvoeding, deel van je geloof, wie je bent en hoe je naar mensen en naar de wereld kijkt. Bij voorlichting gaat het om feitelijke kennis en daar wil ik onderscheid in maken. Ik ben niet tegen levensbeschouwing op school, of tegen onderwijs vanuit een bepaalde denkrichting op religie of levensfilosofie, maar bij voorlichting wil ik het houden op wetenschappelijke, feitelijke kennis.

■: dus de christelijke levensbeschouwing moeten we dan ook maar achterwege laten bij seksuele voorlichting?

■: als het gaat om openbare scholen zou ik zeggen van wel, maar op bijzondere scholen met christelijke beschouwing zou ik zeggen van niet.

■■■: ik heb nog een vraag over waarom het alleen op middelbare scholen zou moeten zijn, want ik hoor je allemaal dingen zeggen over dat kinderen geen filter hebben. Maar ik denk dat het heel naïef is om te denken dat er geen voorlichting wordt gegeven op basisscholen op wat voor manier dan ook, dan wel dat er voorlichting wordt gegeven door ouders. Moet dat ook verboden worden? Of kunnen die dingen gewoon goed naast elkaar bestaan, zeker als de uitgangspunten feitelijke kennis, respect en veiligheid zijn? Voorlichting hoeft niet per se van COC te komen, dat kunnen ook andere organisaties zijn.

■■■: dat kan prima naast elkaar bestaan, dat ouders hun kinderen bij brengen wat ze willen, maar dat ze ook kunnen controleren wat daar op school over verteld wordt. Daarom heb je verschillende soorten basisscholen.

■■■: ik heb dan wel antwoord op mijn vraag, maar ik blijf het gek vinden dat we geen voorlichting op basisscholen zouden willen.

■■■: hoewel je op die leeftijd al kinderen hebt die worstelen met geslacht en wie ze zijn, speelt dat daar niet op zo'n schaal als de middelbare school.

■■■: respect en feitelijke kennis heeft bij dit thema niet alleen betrekking op jezelf, maar ook op je handelen richting andere mensen, en dat kun je als kind al doen.

■■■: ouders kunnen dat ook bijbrengen, de school hoeft kinderen de omgang onderling niet bij te brengen.

■■■: er stond in de oorspronkelijke tekst als uitgangspunt ook veiligheid, in de wijziging staat die er niet meer. Wat is daarvan het idee?

■■■: dat is een slordigheidsfoutje denk ik, veiligheid hoort daar gewoon in te staan.

■■■: dus als ik het goed begrijp wil je dat er nu alsnog aan toevoegen.

■■■: ik heb nog wel het procesvoorstel om dit op een volgend congres te bespreken. We hebben nu eigenlijk discussie over drie punten, namelijk middelbare school, bijzondere school en veiligheid. Ik denk dat als we dit helemaal in overleg willen hebben er nog veel gewijzigd moet worden, dan kan de indiener beter nog even bijschaven.

■■■: daar kan ik wel mee instemmen. Dan trek ik deze ook in.

o. Bespreking amendement 14

■■■: dit amendement was al ingetrokken.

p. Bespreking amendement 15

■■■: dit amendement is wederom van lid ■■■.

■■■: wat ik hier vooral te klagen heb is een beetje de formulering, want die laat best nog wel wat ruimte over. Mijn eigen indruk is dat de ChristenUnie tegen abortus en euthanasie is en dat Perspectief daar in mee gaat. Als wij helder willen zijn in onze taal en standpunten willen benoemen zoals we ze hebben, vind ik dat we deze taalwijziging door moeten voeren.

■■■: ik kan zien dat 'tot het natuurlijke eind' doelt op onze waarden tegenover euthanasie, maar ik denk bij het natuurlijke eind ook aan andere dingen. Een auto-ongeluk vind ik geen natuurlijk eind. Daarom vind ik het nogal onhandig verwoord.

■: dat is een goed punt, dat zijn van die ongelukkige dingen die kunnen voorvallen en dat is heel naar inderdaad. Maar aan de andere kant is dat ook weer een soort filosofische discussie over timing en dat soort zaken, je kunt ook ruimte open laten van als iemand een auto-ongeluk krijgt, moest dat dan zo zijn? Maar dan begin je over levensbeschouwing en filosofie. In z'n algemeenheid denk ik dat het natuurlijke eind nog steeds staat zoals het staat.

■: ik maak niet helemaal mee dat de huidige tekst openheid laat, maar mocht dat al zo zijn, dan toch vooral voor nuance en voorzichtigheid, waarvan ik denk dat de indiener die juist weg wil laten. Dat lijkt mij nogal gevaarlijk. Vooral in de toelichting in de eerste zin, dat we vanuit onze Bijbelse waarden tegen abortus en euthanasie horen te zijn. Dan denk ik dat de indieners iets te snel doorslaat naar een medisch-ethisch standpunt. De openheid wordt nu dichtgetimmerd, en daar ben ik niet voor.

■: ik zie je punt, maar bij de zin in al haar facetten kom je bij abortus bijvoorbeeld op de discussie over wanneer het leven precies begint. Bij het prille begin kom je toch al snel uit op de bevruchting, wat wij als het goed is als begin van het leven aannemen. Daarom denk ik dat ik met dit amendement meer duidelijkheid geef.

■: dan is het aan het bestuur om het preadvies toe te lichten.

■: ja, bedankt. Hij staat op ontraden. Dat heeft er mee te maken dat deze beperkte wijziging wel een hele politieke lading met zich meebrengt. Het is al aan bod gekomen dat er in algemene zin heel veel stervormen zijn die niet binnen het natuurlijke einde vallen waar we geen ethische bezwaren tegen hebben. Als je dichterbij de medische ethiek blijft, zoals het onderwerp abortus, dan denk ik dat de indiener er te snel vanuit gaat dat wij maar één mening kunnen hebben. In het preadvies noemen wij al de minst controversiële vorm van abortus, namelijk het geval waarbij de geboorte van het kind het leven van de moeder in gevaar brengt. Dat is feitelijk gezien wel gewoon abortus wat daar wordt toegepast en ik meen dat binnen onze partij niet veel mensen daar tegen zijn. Over euthanasie wordt ook heel divers gedacht. Ik zou in die verscheidenheid niet bepaalde groepen willen labelen als niet-christelijk in hun denken en argumentatie. De tekst gumt onze zorgen over abortus en het huidige maatschappelijke debat niet uit. Ik vind de lijn van de indiener te absoluut.

■: wat ■ noemt over abortus is naar mijn idee een heel andere discussie en ook daarbij, als het gaat over het leven van de moeder dat in gevaar komt, zou je ook na kunnen denken over bijvoorbeeld de moeder monitoren en kijken naar vroeggeboorte. Maar dat is nogmaals een andere discussie, waar het mij hier over gaat is dat het leven van begin tot eind beschermwaardig is.

■: we gaan over op stemming.

Uitslag stemming: amendement 15	
Optie	Aantal stemmen
Voor	10
Tegen	3
Blanco	1

Amendement 15 is aangenomen.

q. Bespreking amendement 16

■: dit is het laatste amendement van vandaag, wederom van het lid ■.

■: dit amendement gaat specifiek over abortus. We hadden het net al over het leven van begin tot eind in al haar facetten, dus naar mijn idee is dat niet te rijmen met expliciet te pleiten voor een

wekengrens. Ik wil wegblijven van die discussies, want die leiden nergens toe. Ook hierbij denk ik niet dat het vruchtbaar is. Ik denk dat als wij abortus willen voorkomen, we binnen onze principes moeten blijven en hulp moeten bieden waar nodig is.

■■■: ik snap dat de indiener heel principieel is, maar ik denk dat het goed is om wel voorstellen te doen. 19 weken is in elk geval een voorstel dat gedragen wordt door een deel van de leden. Principieel zijn is goed, maar het is zeker ook goed om met een voorstel te komen.

■■■: enerzijds snap ik een wekengrens wel, aan de andere kant is het toch in strijd met de beschermwaardigheid van het leven. Een wekengrensdiscussie is wat mij betreft niet vruchtbaar. Dan blijf je bezig. Uiteindelijk komt het toch neer op de vraag of je het ongeboren leven wel of niet beschermwaardig vindt.

■■■: in de inleiding staat nu ook al van het prille begin tot het natuurlijke eind, daarmee wordt ons principiële standpunt toch al heel duidelijk. Als het gaat om precieze punten moet je niet opnieuw alleen je principes tonen, maar met een voorstel komen. Dit voorstel is al een heel grote stap.

■■■: voorstellen doe je in discussie met andere partijen. Als het gaat om je programma, dan gaat het over je eigen standpunten. Daarin zit het verschil. Als je gaat pleiten voor een wekengrens, doe je dat in debat met de andere partijen.

■■■: hier wordt weer heel erg de nadruk gelegd op 'als christenen', 'principes', en 'vanuit de Bijbel'. Daarmee trek je een heel levensbeschouwelijk-theologische hoek in die heel complex is. De toon ligt er heel erg in dat als je dit niet vindt, je dan geen christen bent. Daar ligt heel erg mijn tegenzin hierbij.

■■■: het spijt me als die ondertoon er in zit, het is niet aan mij om te oordelen of je een christen bent of niet. Ik vind het wel goed om ons standpunt te baseren op de Bijbel en ons daardoor te laten inspireren. Het leven is waardevol en beschermwaardig en daarin wil ik geen onderscheid maken.

■■■: mij lijkt dat je de Bijbelse waarden door de war haalt met de ethische methode die je hanteert om tot je standpunten te komen, namelijk dat je ook heel erg natuurwets of deontologisch redeneert, terwijl je uit een waardenethiek of utilistische ethiek ook op heel andere punten kunt komen. Je haalt de Bijbel erbij, maar er zit nog een proces tussen dat je even weghaalt en ik denk dat het goed is om dat er even bij te benoemen.

■■■: er zijn twee sporen die wij bewandelen als bestuur in ons preadvies. Ten eerste worden twee vraagstukken met elkaar vermengd. Aan de ene kant heb je de kritiek op het punt dat hier wordt voorgesteld, en aan de andere kant heb je de toevoeging van een nieuw onderwerp. Dan dreig je het kind met het badwater weg te gooien. Je wil een principe toevoegen, dat is prima, maar dat hoeft niet ten koste te gaan van wat hier al staat. Vervolgens redeneren wij niet dat we vanuit onze principes niet met een ander wekenvoorstel kunnen komen. Ik ben er wel heel erg voor om concrete voorstellen te noemen in je programma, die je naast principepunten kunt leggen. Laten we de discussies over onze principes én over dit voorstel blijven voeren, niet ten koste van elkaar.

■■■: ik ben zeker voorstander van interne discussie en dialoog, maar mijn wijziging biedt nog steeds ruimte voor hulp aan moeders als zij bijvoorbeeld in financiële nood zitten of in medische nood. Ik blijf bij mijn punt dat we, naar mijn weten, als ChristenUnie en als Perspectief altijd tegen abortus zijn geweest en dat we dat standpunt moeten blijven uitdragen. Een wekengrens past daar wat mij betreft niet tussen.

■: ik wil een stemverklaring afleggen. Ik ga tegenstemmen, omdat ik geloof dat het heel goed is om, ná de inleiding waarin je uitlegt waar je voor staat, komt met realistische voorstellen. Ik vind het jammer om zo'n concreet voorstel weg te laten.

■: ik wil me aansluiten bij ■. Ik vind het jammer dat de amendementtekst het voorstel zoals het nu beschreven staat vervangt.

■: dan gaan we stemmen.

Uitslag stemming: amendement 16	
Optie	Aantal stemmen
Voor	9
Tegen	6
Blanco	0

Amendement 16 is aangenomen

r. Stemming politiek programma

■: dan gaan we over op het programma als geheel. Zijn daar nog opmerkingen over voordat we gaan stemmen?

■: ik neem aan dat het ook gewoon de gelegenheid is om een stemverklaring te geven, dus dat zal ik doen. Ik heb even getwijfeld wat ik zou stemmen. Ik ga wel voorstemmen, omdat ik denk dat er in dit programma veel ideeën staan die inderdaad ook echt Perspectief-idealen zijn, waarin ook echt een basis zit om in de toekomst verder te werken. Daaronder ligt wel een gegronde twijfel omdat ik twijfel over hoe dit document bijvoorbeeld nu is vormgegeven, waarbij ik denk dat er vanuit het bestuur een nog veel beter document geleverd kan worden. Dat is ook iets wat we allicht weer op de Focusdag zullen doen.

■: bedankt, zijn er nog andere reacties?

■: ik stem ook voor, ik ben het met 95% sowieso eens en dat is best oké, denk ik. Veel dank aan iedereen die hieraan bijgedragen heeft. Ik hoor dat het een levend amendement is dat steeds aangepast kan worden. Wordt dat op de een of andere manier nog gestructureerd? Ik hoor steeds de Focusdag voorbijkomen, wordt daar een heel duidelijke structuur of invulling aangegeven, hoe Perspectief'ers hiermee aan de slag gaan? Of is het hetzelfde als nu, dat mensen gewoon wat dingen in kunnen sturen en we er wat resoluties doorheen jassen, en dat dat elke ALV kan herhalen?

■: eerst even de opmerking van ■. Ik herken natuurlijk dat er een beter proces denkbaar was, en dat is vaak zo in de praktijk, maar het is soms de keuze tussen niet ideaal of helemaal niet. Het feit dat er straks wat ligt zal het proces juist versnellen. Amenderen is makkelijker dan creëren. Ik zie ook de discussie die nu op gang is gekomen, zoveel partijdebat heb ik nog niet meegemaakt. Dit triggert dus wel iets, dat was ook onze hoop.

■, het idee is inderdaad dat je hierbij zoveel mogelijk leden aanwezig wilt hebben en zoveel mogelijk wilt voorbereiden. Dit moet steeds terug kunnen komen op het congres, zo houden we die ook politiek-inhoudelijk. Resoluties kunnen dus voor elke ALV voorgesteld worden. Ik kijk daar erg naar uit.

■: afhankelijk van hoeveel en wat voor resoluties er ingediend worden, kan het bestuur ook altijd een besprekavond beleggen. Er zijn resoluties die zich er niet voor lenen om er binnen een kwartier doorheen te jassen. Je zit dan toch altijd met de tijd en je wil op een gegeven moment gaan

stemmen. Als er controversiële dingen ingediend worden, zullen we nooit zomaar even vijf minuten in een ALV daaraan besteden en dan gaan stemmen.

Uitslag stemming: politiek programma	
Optie	Aantal stemmen
Voor	15
Tegen	0
Blanco	0

Het politiek programma is aangenomen

8. Rondvraag

■■■: ik heb op de vorige ALV een motie ingediend voor een document over het indienen van moties en amendementen, die zou ook op de website verschijnen, maar daar staat hij geloof ik niet.

■■■: dat komt omdat hij geschreven is voor de nieuwe statuten en HR, maar die konden nog niet ingesteld worden omdat de WBTR-wijzigingen daarin nog niet meegenomen zijn. Ik denk wel, ook gezien de wens die er misschien is voor resoluties, dat ik een tweede schrijf die wel op de huidige statuten zijn afgestemd, dan publiceert ik die voor de Focusdag.

■■■: er zijn best wel wat moties ingediend de afgelopen tijd. Is het mogelijk voor het bestuur om, bijvoorbeeld op de Focusdag, een rondje afdoen van moties te behandelen?

■■■: goed idee, dat zullen we verzorgen.

9. Sluiting

De vergadering wordt om 12:18 gesloten.

Bijlagen

Tijdens de vergadering aangebrachte wijzigingen zijn aangegeven in rood.

Amendement 1: de wereld vergaat

De indiener stelt voor om

dat we een verantwoordelijkheid hebben om elke vorm van klimaatschade die door onszelf is veroorzaakt te verhinderen (pagina 1, alinea 3)

te wijzigen in

dat we een verantwoordelijkheid hebben om door de mens veroorzaakte klimaatschade ten volle tegen te gaan

TOELICHTING

Toelichting: De zin spreekt vanuit een nobel ambitieus klimaatideaal maar neigt naar maakbaarheidsdenken met haar absolute termen. De amenderende partijen hebben vraagtekens bij “elke vorm” en bij “verhinderen”. Dit lijkt te veronderstellen dat een compleet resultaat en omwenteling bestaat en dat wij dat kunnen bereiken. Wij willen ook veel doen, maar deze absolute termen kloppen niet. Wij gaan daarom voor inperken, want dat is stapsgewijs en kunnen we veel en kleine en grote stappen zetten, maar het complete einddoel wat het document stelt is moeilijk te bereiken. Elke vorm en het complete verhinderen samen zijn een onrealistisch absoluut iets.

ONDERTEKENAARS

■■■■

Preadvies bestuur: overnemen

Overnemen: Het bestuur deelt de mening dat de huidige tekst de mensheid capaciteiten toedicht die zij niet bezit. Daarom adviseren wij het amendement over te nemen.

Amendement 2: vertrouwen

De indiener stelt voor om

Wantrouwen in de democratische instituties wordt soms veroorzaakt door complottheorieën, maar ook traditionele middenpartijen lijken in de huidige tijd moeite te hebben om tot akkoorden te komen. (pagina 2, alinea 2)

te wijzigen in

Wantrouwen in de democratische instituties wordt onder andere veroorzaakt door complottheorieën en polarisatie, middenpartijen met moeite uit te leggen akkoorden, schandalen waarbij burgers in het nauw gedreven worden en verdere bestuurlijke incidenten.

TOELICHTING

De zin laat een gat vallen. Door het enkel noemen van problemen bij middenpartijen en complottheorieën miste er iets tussen die twee factoren en daarnaast. Daar voegt dit amendement wat aan toe.

ONDERTEKENAARS

■■■■

Preadvies bestuur: overnemen

Het bestuur beschouwt dit amendement als een verheldering en versterking van de huidige tekst.

Amendement 3: economie aanpassen

De indiener stelt voor om

en we moeten economie drastisch aanpassen (pagina 3, alinea 1)

te wijzigen in

en we moeten bereid zijn de economie en onze eigen consumptie flink aan te passen

TOELICHTING

We moeten aanpassen klinkt als dat dit doel meer op zich staat en op zich nodig is, maar dit is een middel dat we moeten kunnen inzetten, maar niet het middel om zichzelf inzetten. Drastisch als woord is nogal zwaar in haar implicaties over grootte en onmiddelijkheid, daarom maken wij er flink van. En naast economie top-down kijken wij ook naar eigen consumptie als bottom-up aanpak

ONDERTEKENAARS

■■■■

Preadvies bestuur: ontraden

Het bestuur herkent zich niet in de toelichting van de indieners, en het is haar niet duidelijk op welke manier de tekst van het amendement de gebrachte boodschap wezenlijk verandert. In zoverre het een verschil maakt, lijkt het een afzwakking te zijn van een standpunt dat het bestuur graag in stellige vorm bewaard zou zien in de programmatekst.

Amendement 4: ingrijpende principes

De indiener stelt voor om

Ingrijpende principes als “de vervuiler betaalt” (pagina 3, alinea 2)

te wijzigen in

Principes als “de vervuiler betaalt”

TOELICHTING

Dit is een redelijk en logisch principe, niet ingrijpend.

ONDERTEKENAARS

■■■■

Preadvies bestuur: overnemen

Het bestuur ziet het amendement als een versterking van de huidige tekst.

Amendement 5: de wielen van de bus gaan rond en rond

De indiener stelt voor om

De bus moet ook in rurale regio's en dunner bevolkte gebieden een prominenter vervoersmiddel worden, met meer buslijnen en frequentere ritten (pagina 3, punt 6)

te wijzigen in

De bus moet ook in rurale regio's en dunner bevolkte gebieden een prominenter vervoermiddel worden, met meer buslijnen en innovatieve vervangende bussystemen die aansluiten op de vraag

TOELICHTING

Als de vraag en aanbod niet gelijk lopen met elkaar, krijg je te maken met (vrijwel) lege bussen die rijden. Dat is zonde van de gebruikte brandstoffen, dat is ook zonde van de tijd en energie die mensen erin steken om hun werk te doen. Het is verstandiger om het openbaar vervoer gericht in te zetten en gericht in elkaar te zetten.

ONDERTEKENAARS

■

Preadvies bestuur: oordeel congres

Het bestuur leest zowel een toegevoegde waarde als een waardevermindering in het amendement. Enerzijds is zij enthousiast over de vermelding van 'innovatieve vervangende bussystemen', die zij als verenigbaar ziet met de Perspectief-koers op dit thema. Anderzijds lijkt de amendementtekst primair ingericht te zijn op de huidige maatschappelijke situatie, terwijl de huidige tekst een doel schetst voor het vervoerssysteem van de toekomst. In dat toekomstbeeld moet het ook in dunnerbevolkte gebieden gebruikelijker worden om met de bus te reizen, waarmee de leegstand van bussen terugloopt en de frequentie van het aantal busritten naar alle waarschijnlijkheid zal moeten toenemen.

Amendement 6: inclusieve en rechtvaardige klimaatkeuzes

De indiener stelt voor om aan pagina 3, onder punt 6, toe te voegen:

- *Goede, klimaatvriendelijke keuzes bij voedselconsumptie stimuleren we, door ze onder een speciaal laag klimaatbelastingtarief van ~~6%~~ 0% te laten vallen.*

TOELICHTING

Toelichting: In de samenleving bestaat tegen veel op zich goedbedoelde maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan, veel weerstand. Dat heeft vaak te maken met het feit dat het leven voor 'Jannie/Jan met de Pet' vaak steeds duurder wordt en deze maatregelen meestal gezien worden als iets dat dit versterkt. Slechte keuzes ontmoedigen kan een heel goed idee zijn, maar dan moet daar een positieve aanpak aan voorafgaan, waarbij goede keuzes juist goedkoper worden. Dat moet op zo'n manier gebeuren dat niet (alleen) de Teslarijder, maar Jannie/Jan Modaal ervan profiteert. Op die manier maken we nog een kans om klimaatverandering via democratische weg en met brede maatschappelijke consensus tegen te gaan.

ONDERTEKENAARS

■■■■

Preadvies bestuur: oordeel congres

Het bestuur onderschrijft de gedachterichting van de indieners. Daartegenover staat dat het BTW-systeem momenteel reeds complex is en met dit amendement nog vele malen complexer wordt. Verder wenst zij nog te noemen dat instemming van het amendement Perspectief ertoe verplicht in de komende periodes tot een goede uitwerking te komen van de genoemde concepten en standaarden in de amendementstekst.

Amendement 7: 6 dagen zult gij arbeiden

De indiener stelt voor om

Werk geeft mensen de mogelijkheid in hun levensonderhoud te voorzien, het zorgt voor een goede mentale gezondheid en gevoel van eigenwaarde, en draagt bij aan de maatschappelijke welvaart (pagina 6, alinea 1)

te wijzigen in

Werk geeft mensen de mogelijkheid in hun levensonderhoud te voorzien, draagt bij aan maatschappelijke welvaart, en mensen ontwikkelen zich en zijn nuttig en sociaal en cognitief bezig

TOELICHTING

Een aantal categorieën waren wat onhandig beschreven of kwamen vreemd over op ons. Het argument brood op de plank laten we staan, en hetzelfde voor welvaartsargument. Eigenwaarde is wat individualistisch op de persoon gericht. Mentale gezondheid gaat niet op voor iemand die 80 uur op de Zuidas draait. We zien nut in arbeid voor iemands persoonlijke ontwikkeling, en het is sowieso goed om nuttig bezig te zijn en daarbij mensen te ontmoeten en samen iets te doen, leveren, maken of neerzetten

ONDERTEKENAARS

■■■■

Preadvies bestuur: ontraden

De huidige tekst richt zich in abstractere vorm op de waarde van het algemene begrip ‘werk’. Daarbij geeft de huidige tekst een aantal voorbeelden van positieve effecten die arbeid op de mens heeft, zowel op het niveau van het individu als het niveau van de gemeenschap. Het bestuur ziet daarmee niet hoe de amendementstekst iets aan de betekenis van de zin toevoegt.

Amendement 8: huisje, boompje, beestje

De indiener stelt voor om

De belasting op arbeid gaat omlaag (terug naar 35%) en op vermogen gaat omhoog (onder andere door eigen woningbezit in box 3 te plaatsen. (Pagina 6, fiscaal beleid, punt 2)

te wijzigen in

De belasting op arbeid gaat omlaag (terug naar 35%) en op vermogen gaat omhoog (onder andere door eigen woningbezit vanaf koopprijs 1 miljoen in box 3 te plaatsen

TOELICHTING

We willen verschillende transacties waar een belasting op wordt geheven, maar dit moet rechtvaardig blijven en eigen huisbezit moet makkelijker gemaakt worden. Veel mensen willen kopen en als woningbezit rond startersprijzen dan belast worden zijn dat echt extra lasten. Vermogensbelasting inclusief op duurdere huizen kunnen wij ons prima voorstellen, maar elk woningbezit jaarlijks weer als vermogensbelasting heffen is onredelijk. Met extra lasten op het starten op de koopmarkt voor huizen maak je dit minder toegankelijk en zullen meer mensen naar huren neigen. Hierdoor hebben huurdersbazen meer macht en gebruik je tijdelijke oplossingen langer. Het is bovendien inconsistent en niet uit te leggen om enerzijds van de politiek te verwachten dat er meer betaalbare huizen voor jongeren komen en anderzijds ervoor te pleiten om dat nóg onbereikbaar te maken.

ONDERTEKENAARS

■■■■■

Preadvies bestuur: ontraden

Het bestuur deelt de mening van indieners dat de toegankelijkheid van een eigenwoning niet in het geding moet komen door het verhuizen van de eigen woning naar box 3. Het bestuur is het echter niet met de indieners eens dat startersprijzen voor een eigen woning oplopen tot 1 miljoen euro. Daarnaast ziet het bestuur de oplossing voor extra lasten niet in een hoge drempel qua woningwaarde, maar in een fors hogere vrijstelling in box. Het bestuur ziet met een woningwaardedrempel van 1 miljoen euro geen toegevoegde waarde in het verhuizen van de eigenwoning naar box 3.

Amendement 9: meer blauw op straat

De indiener stelt voor om

moet er dus simpelweg meer capaciteit en geld bij. (pagina 7, alinea 4)

te wijzigen in

moet er op korte en langere termijn geïnvesteerd worden in meer geld en capaciteit bij de politie, middels een goed doordacht plan.

TOELICHTING

Toelichting: Indieners onderstrepen de zin die er staat maar vinden het veel te simplistisch. Meer geld leidt nog niet spontaan tot meer agenten. Zij moeten nog geïnteresseerd worden, solliciteren en de politieacademie door. Daarbij komt dat de politie komende jaren met een grotere uitstroom te maken krijgt. Dus er moet over kortere en langere termijn zowel geld als plannen gewerkt worden de juiste werving en training van politie als verdeling van de capaciteit. Men kan niet eenvoudig morgen een blik agenten opentrekken en op straat loslaten.

ONDERTEKENAARS

■■■■

Preadvies bestuur: ontraden

Hoewel het bestuur de toelichting van de indieners snapt, voegt “een goed doordacht plan” zonder verdere specificatie geen waarde toe aan het programma.

Amendement 10: strafrecht

De indiener stelt voor om

hogere straffen voor zware drugscriminaliteit (pagina 8, punt 2)

te wijzigen in

hogere maximumstraffen of strafmaten voor zware drugscriminaliteit

TOELICHTING

Hogere straffen uitdelen is en blijft aan de rechter en indieners zullen hier niet minimumstraffen bedoelen, dus wij bedoelen de mogelijkheid om hoger te straffen. Dit is een verduidelijking. Zo kent de wetgever haar plaats en laat ze de rest aan de rechter over.

ONDERTEKENAARS

■■■■

Preadvies bestuur: overnemen

Het bestuur onderschrijft de toelichting van de indieners

Amendement 11: Let op: deze tekst is extreem

De indiener stelt voor om

Anderzijds moeten de taskforces de middelen krijgen om vroegtijdig te acteren op radicalisering onder jongeren via online platform, o.a. in jihadistische en rechtsextremistische hoek (pagina 8, punt 4)

te wijzigen in

Anderzijds moeten de taskforces de middelen krijgen om vroegtijdig te acteren op radicalisering onder jongeren via online platform, o.a. in jihadistische, links- en rechtsextremistische hoek

TOELICHTING

Extremisme bestaat aan beide kanten van het politieke spectrum, naast dat er sprake is van religieus extremisme, en uit al die hoeken zijn er incidenten geweest. We verafschuwen extremisme van Volkert van der G. tot Pegida en Mohammed B. Juist als middenpartij moet het toegestaan zijn om dit te benoemen.

ONDERTEKENAARS

■

Preadvies bestuur: ontraden

Het bestuur erkent dat er eveneens sprake is van linksextremisme binnen onze maatschappij, en dat ook deze vorm van radicalisering nauwlettend in het oog gehouden moet worden. Het bestuur kan echter niet concluderen dat de drie genoemde extremismevormen op eenzelfde niveau bestaan in Nederland, tot dezelfde excessen hebben geleid en daarmee een even grote bedreiging vormen in ons land. Waar rechts-extremisme en jihadisme wel in de dreigingsanalyse van het NCTV voorkomen, geldt dat voor links-extremisme niet. Het noemen van de drie vormen in dezelfde opsomming doet daarmee volgens het bestuur af aan de scherpheid van de taxatie van de problematiek; ogenschijnlijk worden de drie vormen dan aan elkaar gelijkgesteld, daar waar dat binnen de huidige situatie niet zo is. Politiek gezien verliest de tekst aan kracht wanneer de aanpassing van het amendement gevolgd zou worden.

Amendement 12: gelijke (aan)rechten man en vrouw

De indiener stelt voor om

Om echte kansengelijkheid te creëren tussen mannen en vrouwen in de samenleving moeten de sociale regelingen verbeteren. Er komt een generieke regeling voor betaald ouderschapsverlof, waarbij gezinnen de uren zelf tussen de partners kunnen verdelen (pagina 8, laatste punt)

te wijzigen in

Om kansengelijkheid en ieders wensen op de arbeidsmarkt en in het gezinsleven te verbeteren letten we in sociale regelingen op dat een vrije keuze voor werk of thuis bestaat. Dit kan flexibeler en minder vooringenomen om een dienstbaardere regeling op te stellen

TOELICHTING

Dit klinkt heel erg als eenrichtingsverkeer naar zoveel mogelijk man en vrouw gelijk op de arbeidsvloer kunnen krijgen en of houden. In de oorspronkelijke zinnen zie ik niets over bewust huisvrouw of huisman blijven als keuze. Daarentegen bestaan wel zeer scheve belastingnadelen voor eenverdieners. Het is niet de taak van de overheid of de markt om dit zo veel in te vullen maar het gezin is haar eigen soevereine kring.

ONDERTEKENAARS

■■■■

Preadvies bestuur: ontraden

Het bestuur benadrukt dat de huidige tekst zich richt op het verbeteren van de gelijkheid in mogelijkheden tussen man en vrouw, waarbij expliciet gemeld wordt dat de keuzevrijheid van het gezin centraal moet staan. Hiermee herkent het bestuur zich niet in de door de indieners geuite zorgen. Bovendien ligt de huidige tekst helemaal in lijn met het standpunt dat het belastingstelsel eerlijker ingericht moet worden voor eenverdieners.

Amendement 13: voorlichting op middelbare scholen

De indiener stelt voor om

Er komen meer voorlichtingscampagnes op scholen om jongeren beter te onderwijzen in vraagstukken rond lhbt-identiteit. Uitgangspunten daarbij moeten feitelijk kennis, respect en veiligheid zijn. Er wordt ruimte gelaten voor verschillende levensbeschouwelijke opvattingen (pagina 9, punt 3)

te wijzigen in

In voorlichtingscampagnes op middelbare scholen worden jongeren beter onderwezen rond lhbt-kwesties. Wat hierbij belangrijk is is feitelijke kennis, respect en bijzondere scholen mogen ruimte voor verschillende opvattingen

TOELICHTING

Voorlichting kan belangrijk zijn maar moet wel gebalanceerd blijven en kijken wanneer kinderen er klaar voor zijn. Kinderen op de basisschool absorberen heel veel heel snel en onkritisch. Gesprekken kunnen beter op middelbare schoolleeftijd gevoerd worden. En in de balans tussen de gewenste voorlichting en bijzonder onderwijs en haar rechten schoot de eerste tekst te ver door naar de gewenste voorlichting.

ONDERTEKENAARS

■

Preadvies bestuur: ontraden

Het bestuur ziet in de amendementstekst geen verbetering ten opzicht van de huidige tekst. In de huidige tekst staat expliciet vermeld dat bijzondere scholen het recht hebben om hun eigen levensbeschouwing te uiten en te benadrukken bij het verzorgen van de genoemde voorlichting.

Amendement 14: religieuze symbolen

De indiener stelt voor om

Het dragen van religieuze symbolen hoort daarbij. Het niqabverbod moet daarom worden teruggedraaid. (pagina 9, punt 2)

te wijzigen in

Daarom moet de veiligheid om in het openbaar religieuze symbolen, zoals keppels en hoofddoeken, te kunnen dragen geborgen worden.

TOELICHTING

Hoewel het niqabverbod inderdaad als nadelig ervaren kan worden, is het erg specifiek en komt het terugdraaien ervan over als een doel an sich. Deze opmerking is in die zin een vreemde eend in de bijt dat je de verkeerde discussie in de verkeerde context plaatst. Als je de vrijheid van het kunnen dragen van religieuze symbolen wil benadrukken, dan moet je het breder trekken. Als je voor moslims en hun kledij wil opkomen, dan moet daar een apart punt van gemaakt worden in de gepaste categorie. Dat is, omdat voor het niqabverbod eenzelfde argumentatie gegeven kan worden als voor een verbod voor bivakmutsen; namelijk gezichtsbedekking en een bijbehorend gebrek aan herkenbaarheid. Bovendien is de reguliere hoofddoek wel gewoon toegestaan in de openbare ruimte. Dit bevestigt dat het met betrekking tot de niqab eerder gaat over rechten en wettelijke voorschriften en voorkeuren in de openbare ruimte, dan over religieuze vrijheid.

ONDERTEKENAARS

■

Preadvies bestuur: ontraden

De huidige tekst maakt inderdaad een expliciet punt over het niqabverbod. Het bestuur ziet dat onderwerp als de meest ingrijpende schending van de geloofsvrijheid in het publieke domein binnen de huidige samenleving. Zij ziet het daarom als waardevol om dit onderwerp specifiek aan te kaarten binnen de huidige tekst.

Amendement 15: beschermwaardig leven

De indiener stelt voor om

in al haar facetten (pagina 10, alinea 2)

te wijzigen in

van het prille begin tot het natuurlijke eind

TOELICHTING

Wij horen vanuit onze Bijbelse principes tegen abortus en tegen euthanasie te zijn. Het zinsdeel “in al haar facetten” houdt echter die deur op een kier. Dit kan verkeerd overkomen. Met deze wijziging komt onze boodschap en ons standpunt helderder en beter dichtgetimmerd naar voren.

ONDERTEKENAARS

■

Preadvies bestuur: ontraden

Het bestuur deelt de onvoorwaardelijke zorg voor het leven met de indiener, maar vindt de huidige tekst beter recht doen aan het huidige standpunt dat door Perspectief in den breedte gedragen wordt in recente jaren. Dat komt met name door de toegevoegde boodschap die de amendementstekst bevat via de woorden ‘natuurlijke eind’ en de visie zoals die in de toelichting naar voren komt. Daaruit lijkt te moeten blijken dat Perspectief geen enkele vorm van abortus acceptabel acht, ook niet wanneer bijvoorbeeld het leven van de moeder in gevaar is. Het bestuur acht dit niet in overeenstemming met de huidige leidende visie binnen Perspectief.

Amendement 16: abortus

De indiener stelt voor om

We willen het aantal abortussen in Nederland terugdringen door een strengere abortusgrens te handhaven. We wensen een abortusgrens die drie weken voor de mogelijkheid tot levensvatbaarheid van de baby ligt, gemeten naar de mogelijkheden in het technologisch meest geavanceerde ziekenhuis. Momenteel zou dat neerkomen op een abortusgrens van 18 à 19 weken zwangerschap (pagina 10, punt 2)

te wijzigen in

Onze principiële oppositie tegen abortus blijft en wij zijn kritisch op de wet en de praktijk in Nederland. Wij blijven afschaffing ambiëren, maar voor die tijd blijven we veel doen om bij moeilijke en ongewenste zwangerschap de juiste hulp te bieden om abortussen te voorkomen.

TOELICHTING

Toelichting: Als christenen horen we het ongeboren leven koste wat het kost te beschermen. Een wekengrensdiscussie doet dat te niet. Met die discussie houd je namelijk nog steeds ruimte open voor abortus. Mijn voorstel is om principieel te blijven en tegen abortus algeheel te zijn.

ONDERTEKENAARS

■

Preadvies bestuur: ontraden

Over de amendementstekst valt een waardevol gesprek te voeren binnen de vereniging, maar deze lijkt een ander punt te maken dan in de huidige tekst naar voren komt. Daarmee acht het bestuur de amendementstekst niet geschikt om de huidige tekst te vervangen.